

REDACTIUNEA.
Administratiunea si Tipografia
Brazov, piata mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori neravnoate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se restituie.
Inserate
se primesc la Administratiunea
Brazov si la urmatoarele
SIROURI de ANUNTURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
H. Angenfeld & Emmerich
Lorenz, Heinrich Schatzk. A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppalik,
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsebet-kort).
Prețul inseratiunilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifa și învo-
ială. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXII

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare
zi.
Abonamentul pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
cile poștale din țară și din
străinătate și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brazov:
Administratiunea, Piata mar-
tărgului Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dinsti această: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esam-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inseratiunile
se plătesc în avans.

Nr. 67.

Brașov, Miercuri 25 Martie (7 Aprilie)

1909.

Din cauza sfintei sărbători de Miercuri, ziarul nu va apare până Joi sara.

NOU ABONAMENT

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Cu 1 Aprilie st. v. 1909

se deschide nou abonament pe cuartatul prim al anului, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fetei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șase luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

ADMINISTRAȚIUNEA

Ce va fi cu banca?

A trecut deja o săptămână din vacanțele de patru săptămâni ale camerei ungare și încă nimic nu s'a clarificat în chestiunea băncii, cu care e în cea mai strânsă legătură criza latentă guvernamentală și parlamentară din Ungaria. Cum se va rezolva aceasta chestiune, dela care atârna, dacă cei ce astăzi sunt la cârmă vor mai putea guverna țara și în viitor sub firma nouă a „fuziunii“, ce voesc să o facă, ori că vor trebui să se retragă și să facă loc, ori unui guvern curat independent, ori, ceea ce e mult mai probabil, unui nou guvern de coaliție a elementelor ce se declară gata de a nu mai face nici o greutate și de a primi singura modalitate, prin care se poate acum încheia pace cu Viena până la anul 1917, adică prolongirea provizorie a privilegiului băncii comune austro-ungare până la acel termen. Căci pare a fi aproape neîndoios, că pentru acuma grupul lui Iusth și tovarăși n'are șanse să izbutească la Viena nici cu propunerea unei bănci ungare, care să stea în cartel cu cea austriacă, nici cu propunerea înființării unei bănci cu totul independente ungare.

De altfel în ultima ședință a camerei, ținută înainte de Paști, ministrul de interne contele Iuliu Andrassy a spus-o în mod destul de decis și neîndoios, că guvernul austriac nicidecum nu este inclinat de a satisface dorințelor ungare în chestiunea băncii. Ba Andrassy a mai spus, că la 26 Aprilie, când se va redeschide camera, el și cu soții lui din guvern nici că vor mai fi în posturile lor, ba că camera va sta poate atunci deja în fața unei nouă constelații de partide.

O știre ce o primim astăzi din Viena spune, că eri s'a ținut acolo sub presidenția baronului Bienertch un consiliu de miniștrii austriaci și că în acest consiliu Bienertch a declarat hotărât că nu se poate alătura nici într'un caz la separarea băncii de note (banca de cartel) și cu atât mai puțin la înființarea unei bănci independente naționale maghiare.

Ori cât ar scrie dar și și-ar face curaj foile grupului Iusth-Hollo-Battthyany, nu vor schimba nimic din cruda realitate, după care planul lor n'are nici decum șanse de succes în împrejurările actuale. Ce i de făcut așadar și ce vor întreprinde, ca să dea dela putere? Coaliția a ofițit și nu se mai poate susține. Soartea cabinetului a fost sigilată deja din momentul, când grupul Iusth și tovarăși au declarat în contra voinței lui, că ei fac atârnoare primirea noii legi electorale a lui Andrassy dela înființarea băncii independente naționale ungare.

Eată ce se crede în cercurile politice din Budapesta, cari sunt mai puțin preocupate de așa zisele principii dela 1848.

Din cauza boalei lui Kossuth se crede, că criza se va amâna cu câteva zile peste 26 Aprilie a. c. Se admite adecă, că până atunci Kossuth, beneficiând de timpul mai cald de primăvară, va putea să se reculeagă în așa măsură, ca să poată merge la Viena în calitate de ministru de comerț și conducător al partidului independent, spre a pleda din nou in-

teia Monarhului cauza acesteia, încercând să înfrângă rezistența cercurilor coaducătoare din Viena în contra băncii de cartel. Calatoriei lui Kossuth la Viena îi va premerge dimisiunea întregului cabinet Wekerle. Dacă lui Kossuth, precum se crede, nu-i va succede să dobândească un succes, el, după cum a promis, din momentul acela va stăruie în fruntea partidului independent numai și numai pentru realizarea băncii independente maghiare.

Ce va urma atunci, e greu de prevăzut. Despre un lucru sunt însă toți în clar: căderea ministerului coaliției va însemna totodată și căderea proiectului de reforma electorală a lui Andrassy. Acest proiect, care se razimă pe monstruoșitatea sistemului plural, va dispărea dela ordinea zilei, ceea ce numai rău nu ar fi pentru țară și popoarele ei.

Rămâne acuma să știm cum se va decide chestiunea băncii și ce sfârșit va lua criza interioară? Maghiarul nu e datat să se abstragă și să se hotărască după principii, el totdeauna a confundat persoanele cu principiile. El nu pune chestiunea cum să fie, chestiunea ci ce poate să fie, Iusth, Hollo și Battthyany ori Andrassy ori Francisc Kossuth? Căci ori cât de popular ar fi de exemplu Iusth la o parte mare a masselor alegătorilor unguri independenți, ei tot țin mai mult la Kossuth și la numele lui, ei tot în el au mai mare încredere. Ear Francisc Kossuth a dovedit, că el știe să țină samă, mai mult chiar decât le poate plăcea aderenților săi, de împrejurări, și de oportunitate, pe care el a formulat-o în cuvintele: „Să nizuim deocamdată numai la ceea ce este realizabil“. Francisc Kossuth știe foarte bine, că în cele din urmă tot acolo o să ajungă lucrurile, ca să se susțină *status quo* actual până la anul 1917, în care Ungaria poate să-și creeze teritoriul vamal independent și că deci va trebui să se găsească până la acest termen o formulă pentru un provizoriu, în ce privește banca.

Toată lumea financiară și comercială a Ungariei crede așa. Așadar, leacul ar fi o amânare încă pe opt ani. Azi, după aplanarea conflictului exterior, Viena va fi mai greu de câștigat pentru nouă experimente naționale maghiare. Dela aceea dar, dacă Francisc Kossuth va fi în stare să-i treacă pe ai săi și peste configurațiunile încălcite ale împrejurărilor de azi, va atârna rezultatul final al crizei actuale guvernamentale și parlamentare.

+ Alexandru Mocsonyi.

Inmormântarea.

Despre actul inmormântării săvârșit eri la Foen, unde se află mauzoleul Mocsonyilor, primim următorul raport special:

Rămășițele pământești ale neuitatului Alexandru Mocsonyi au fost conduse Duminecă la oarele 10 a. m. din castelul din Birchiș la gara din Soborșin. Mai mulți mii de țărani din satele de pe moșia familiei Mocsonyi, îmbrăcați în haine de cămăși și elevii școlilor, au însoțit carul mortuar până la gară, dând ultimul onorarelui și neuitatului lor patron și binefăcător. Jalea, care a cuprins mulțimea de țărani, bărbați, femei și copii, cari pășeau în tăcere profundă în urma sicriului, nu se poate descrie. Durerea multă ce se reflecta din ochii mulțimei cernite, te isbea și te făcea să înțelegi durerea profundă, ce o resimte aceea mulțime multă și întriată, care își lua rămas bun dela cel mai mare și nobil binefăcător al ei...

Ajuns în gara Soborșin sicriul a fost urcat într'un vagon separat, și atașat la trenul ce sta gata de plecare. Un fluierat prelung și trenul se puse în mișcare... iar mulțimea orfană privea zdrobotită în urma vagonului, care ducea cu sine trupul neînșuflețit al părintelui și ocrotitorului.

Spre seară trenul cu vagonul mortuar a sosit în Timișoara, iar Luni dimineața la oarele 5½ rămășițele pământești au fost transportate cu un tren special la Foen. Luni la oarele 8½ dimineața a plecat din Timișoara un alt tren special spre Foen, în care s'au urcat numeroși delegați sosiți din toate părțile țării în decursul nopții.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Pesimismul lui Eminescu

alături de pesimismul lui Lenau.

— Conferință ținută de Dr. C. Lacea în sala gimnaziului din Brașov. —

(Urmare.)

Mai puțin poetic, dar mai revoltat și mai adeseori se plângea Lenau de viața sa nenorocită, de goliciunea sufletului său. Și ceva bolnăvicios transpiră din plângerile lui. Deja dela universitate, la etatea de 17 ani, avea o înfățișare sombră, și la 19 ani scria mamei sale, că numai iubirea ei mai țină în frâu dispozițiunea sa melancolică. În poezia intitulată »Miroasa mea« zice, că miroasa lui se numește chin, iar nenorocul îi binecuvântă. (I, 14). Moartea îi procură pacea (I, 4) și e blândă și o numește mântuitorul său (I, 120). La 29 de ani, îndrăgostit de Charlotte Gmelin, scrie cumnatului său: »E o fată foarte draguță, dar eu voi renunța la ea, căci simt prea puțin noroc în mine, ca să mai pot da și altora. Și poziția mea e prea mărginită și nesigură. Voi renunța la ea. Dar acum mă simt mai abătut decât ori-

când.« (XXV). Iar unui prieten îi scrie: »Dispoziția mea sufletească rea devine din zi în zi tot mai supărăcioasă, ba începe chiar a-mi bântui corpul aproape vădit. Simt cum îmi pier puterile. De-ar merge tot așa!« (XXV) Un an mai târziu scrie aceluiași prieten: »ființa mea e jale și dragostea mea renunțare dureroasă«. (XXVI). Tot atunci: »Pe mine mă stăpânește un fel de gravitare spre nenorocire. Și crede că în el și-a făcut lăcaș un demon al nenorocului, care îndată ce observă că o stea frumoasă vrea să-i lumineze viața, îi învâluie ochii cu boneta lui. (XXX).

Și în dispoziția aceasta își dorește liniște: »Gerule, îngheață-mi inima până'n fund, inima cea sbuciumată, sălbatecă, ca să fie odată liniște în ea« (Winternacht, I, 17). Dar tot pe atunci scrie frumoasele »cântece din trestii« (Schilffieder), ale căror accente triste, dar domoale ne amintesc multe cântece de iubire ale lui Eminescu. Apoi plângerile devin tot mai dese și mai amare. La 40 de ani scrie: »Și dacă n'aș avea altceva nimic de lucru, decât să duc sarcina mea de supărări, mi-ar fi de ajuns«. (LXI). Un an mai târziu se plânge că melancolia singură n'are moarte. (I, 289). Tot atunci scrie următoarele rânduri desparate unei prietene: »Mie îmi merge ia-

răși foarte rău, ce privește starea mea sufletească. Am cettit deunăzi un cuvânt în Homer, care caracterizează foarte ni-merit starea mea sufletească: *αμφιγυλας*, adecă: jur împrejur negru și sufletul meu, când mă apucă ipohondria și în iarna aceasta mă apucă mai des și mai tare decât oricând«. (LXI). Mai dese și mai sfâșietoare sunt plângerile cuprinse în scrisorile adresate aceleia, care a pătruns mai bine în sufletul lui, și pe care a iubit-o nebunește. Aceasta a fost Sophie Löwenthal. Scrisorile adresate acestei femei inteligente și bune roesc de plângeri intime.

Mai adeseori decât Eminescu ne spune Lenau, că natura întreagă plânge și că ea »poartă pe toate drumurile o durere mare, vecinică, pe care i-o varsă pe țărîș în inimă ca binecuvântarea unei mame« (I, 106). Și-i e groază de această goliciune a sufletului său și caută mângăere la toți prietenii și cunoscuții. »Mă îngrozesc tot mai tare și cu frică caut o inimă, care va bate pentru mine«. (Frankl, L. u. Sophie, 245). Și plângând s'a sfârșit bietul Lenau, iar cele din urmă vorbe ale lui pronunțate respicat au fost: »Săracul Niembsch o foarte nenorocit«. (Frankl. Lenau u. Sophie, 206). Numele lui era: Nicolae Niembsch de Strehlenau.

Dar acești cântăreți ai durerii lor proprii aveau mare dragoste față de națiunea lor. Oricât de nemulțumitoare au fost referințele naționale pe timpul activității lui Eminescu, totuși nu găsim că ar fi obiective, ci le considerăm de vederi pesimiste următoarele exclamațiuni din »Scrisoarea« sau »Satira« III, care are și o variantă cu titlul: »Patria și patrioții«:

„Tot ce'n țările vecine e zmintit și stărpitură,
Tot ce-i însemnat cu pata putrefacției de natură,
Tot ce e perfid și lacom, tot Fanarul, toți iloiții,
Teji se scurseră aicea și formeză patrioții.
Incânt fonții și flecarii, găgăuții și gușaii,
Bălbăiți cu gura strâmbă, sunt stăpânii astei nații!
Voi sunteți urmașii Romei? Niște răi și niște
[amenii!
I-e rușine omenirii să vă zică vouă oameni!
Și această ciomă'n lume și aceste creaturi
Nici rușine n'au să iee în zmintitele lor guri
Gloria neamului nostru spre a o face de ocară,
Indrăznesc ea să rostescă pân' și numele tău...
[hară!“

Tot așa poartă pecetea pesimismului următoarele enunțațiuni din »Geniu pus-tiu« (8 și urm.) »Oamenii noștri... sunt de un cosmopolitism sec, amar, sceptic — ba și mai mult, au frumosul obicei de a

La stațiunea Keresztes delegațiunile s'au urcat în numeroasele trăsură, comandate în Timișoara și satele învecinate. Drumul până la castelul Foen a fost foarte greu de străbătut în urma ninsoarei și ploilor din zilele premergătoare. Pe la oarele 10 1/2 trăsurile au sosit în sat îndreptându-se spre mausoleul familiar, în care era ridicat ca-tafalcul acoperit cu nenumărate cununi și flori și unde era adunat întreg satul în maine de sărbătoare.

Služba funebrală a înmormântării s'a oficiat la oarele 11 de către P. S. Sa episcopul Ioan I. Papp, asistat de P. C. L. L. archimandriții Filaret Musta și A. Hamsea. Cântările de strană le-au executat în mod înduioșător protopopii *Publici și Pepa*, iar cântările funebreale în mod înălțător corul reuniunii române de cântări din Lugoj sub conducerea d-lui I. Vidu.

Vorbiri s'au rostit patru. În numele bisericii gr. or. române a vorbit P. C. Sa archimandritul Hamsea, relevând meritele neperitoare ce și le-a câștigat ilustra familia Mocsonyi și îndeosebi ilustrul defunct Alexandru Mocsonyi pe terenul bisericesc școlar.

P. C. Sa protosincelul Dr. Elie Cristea a vorbit în numele »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, a cărui distins președinte și binefăcător a fost răposatul în Domnul.

În numele »Societății pentru Fond de teatru român« a vorbit secretarul societății Dr. Iosif Blaga, iar în numele poporului român a rostit un pătrunzător panegiric directorul ziarului »Drapelul« Dr. V. Branisce.

Terminându-se prohodul sicriul a fost scoborât în cripta familiară.

După înmormântare toți delegații au plecat din stațiunea Foen cu un tren separat la Timișoara. În restaurantul gării s'a dat din partea familiei un prânz în amintirea defunctului, la care au luat parte împreună cu membrii familiei toți delegații.

Dintre numărășii delegați sosiți din toate părțile țării remarcăm pe următorii: I. P. S. Sa Mitropolitul Mețianu a fost reprezentat prin P. S. Sa protosincelul Dr. Remus Boșca.

Biserica gr. cat. a fost reprezentată Vasile Hosszu cu asistență, între cari canonicul Boroș, adv. Dr. Isidor Pop etc.

Din Sibiu au participat în numele »Asociațiunii« d-nii Dr. E. Cristea și N. Ivan; în numele »Albinei« d-nii P. Cosma și Dr. L. de Lemenyi. Din Brașov: D-nii Dr. N. Vecerde și Dr. I. Blaga. Din Lugoj: I. Vidu cu întreg corul reuniunii, Dr. Dobrin, dep. Dr. Petrovici, Dr. Florescu, Dr. V. Branisce, Dr. Mezin etc. etc. Timișoara: adv. E. Ungureanu, Dr. Cosma, Rotariu, Dr. Carabaș etc. Arad: I. P. S. Sa Episcopul Pap, arhim. Musta și Hamsea, membrii consistoriului: protop. Popovici, Dr. Botiș, Dr. Ciuhandu etc.

Abolirea articolului 25 din tratatul de la Berlin. Ziarul »Fremdenblatt« scrie: Este neîndoișos, că puterile vor consimți la cererea cabinetului vienez relativ la abolirea art. 25 al tratatului de Berlin. Răspunsul puterilor vor avea efectul de a regula și din punctul de vedere formal afacerea bosniacă deja aplanată materialmente și de a o face să dispară definitiv. Aceasta va avea loc printr'un schimb de note, pe

iubi ori ce-i străin, de a ură tot ce-i românesc. Noi am rupt-o cu trecutul, fie ca limbă, fie ca mod de a privi și a cugeta, căci altfel n'am putea trece în ochii Europei de națiune civilizată...

»Vezi la noi istorici, ce nu cunosc istoria, literați și jurnaliști ce nu știu a scrie, actori ce nu știu a juca, miniștri ce nu știu a guverna, financieri ce nu știu a calcula și de aceea atâtea hărție măzgălită fără nici un folos, de aceea atâtea țipete bestiale, cari umplu atmosfera teatrului, de aceea atâtea schimbări de ministere, de aceea atâtea falimente. Vezi afla mai lesne oameni ce pun la vot existența lui Dumnezeu — decât suflete înamorate în limba și datinele străbunilor lor, decât inimi care să iubească caracteristica cea expresivă a poporului nostru, minți ocupate cu chestiunile de viață ale acestui popor, căruii îi scriem pe spete toate fantasmagoriile falsei noastre civilizațiuni... Cât despre inteligența noastră, — o generație de amputați... de semidocti... oameni cari calculează cam peste câți ani vor veni ei la putere... inteligență falsă, care cunoaște mai bine istoria Franciei decât a României — filii unor oameni veniți din toate unghiurile pământului, căci adevărații copii de Români încă n'au ajuns

care cabinetul rus îl recomandă și pentru regularea cestiunii muntenegece.

»Cât despre fondul proiectului actual rusesc e de relevat că d-l Aehrenthal, în ultima sesiune a delegațiunii a declarat, că cabinetul vienez este gata a renunța la drepturile acordate monarhiei prin art. 29 al tratatului de Berlin. Demersul din partea Rusiei este deci sigur de o primire simpatică din partea Austro-Ungariei. Modul pe care îl sugerează de a schimba note, nu poate decât să contribuie a produce o promptă aplanare și a acestui punct prin realizarea ideei ce cabinetul vienez a recomandat Puterilor chiar dela început în interesul rezolvării expeditivă a cestiunilor pendente. Cum guvernul rusesc propune aceeași cale, se vede că și la Petersburg domnește convingerea, că această cale se arată a fi practicabilă fără a vătăma în nici o privință dreptul internațional.

Germania n'a exercitat presiuni asupra Rusiei. Ziarul oficial »Rossia« își exprimă satisfacția sa în urma declarațiunii cunoscute a ziarului »Norddeutsche Allg. Zeitung«, fiindcă această declarație se potrivește cu știrea faptică. »Rossia« constată, că guvernul german n'a făcut nici un fel de presiune asupra cabinetului din Petersburg în privința desființării art. 25 din tratatul de Berlin, dar că a intervenit în mod amical în momentul când raporturile austro-sârbe erau cele mai grele. Cabinetul din Berlin a supus guvernului rus planul său actualmente cunoscut, și care, cum spunea nota germană, garantează o ieșire a Rusiei din această situație primejdioasă, fără a vătăma principiile politice rusești. Ambasadorul Germaniei adăogase atunci, că în cazul când Rusia n'ar primi această mediațiune amicală a Germaniei, aceasta din urmă ar trebui apoi să lase aliată sa să aleagă mijloacele dictate de împrejurări. Se vede de aci gravitatea situației și întru cât soarta Serbiei depindea de Rusia. Prin consimțământul său la desființarea articolului 25 din tratatul de Berlin, Rusia nu părăsește de loc principiul său, după care toate puterile semnatare trebuie să fie unanım înțelese spre a putea modifica ori-ce stipulație din acest tratat.

Alianța austro-turcă. Se dă ca sigură chelat în principiu o alianță ofensivă și defensivă.

Imprumutul de războiu al Serbiei. — »Magdeburger Zeitung« află din Belgrad, că pentru acoperirea cheltuielilor, cari s'au făcut cu mobilizarea, guvernul ar fi făcut în străinătate un împrumut de 300 milioane dinari.

Discursul P. S. Sale episcopului Ioan Papp
rostit în ședința dela 1 Aprilie a casei magnaților la desbaterea proiectului congruei.

Domnilor magnați! În urma unor împrejurări absolut neatârinate de voința mea, dintre membrii episcopatului bisericii gr.-orientale românești din Ungaria și Ardeal, singur eu pot lua parte la ședința aceasta și astfel mie-mi revine datoria, ca reprezentând interesele preoțimeii bisericii mele, să exprim părerile episcopatului nostru față de proiectul novelar pus în des-

să învețe carte... oameni în fine cari au făptură și caracter dela tații greci, bulgari și numai numele dela mamă — dela disgrăția României... Ei își urăsc țara lor mai rău și mai cumplit decât străinii, o privesc ca un exil, ca o supărătoare condiție a existenței lor... etc. A considera aceste vederi de obiective, însemnează a fi singur pesimist. Și îmi pare rău, că aici nu mă unesc cu d-l Il. Chendi (V. lit. pop. edit. Minervei, XIII) Prea trist mi-se pare și tabloul din »Doină« :

„Ai de biet Român săracul!
Îndărât tot dă ca raoul.
Nici îi merge, nici se îndeamnă,
Nici îi este toamna toamnă,
Nici e vară vara lui,
Și-i străin în țara lui.“

Accentele acestea pesimiste izvorăsc din prea mare dragoste de neam. Cu toate acestea amărăciunea lui față de stările naționale-politice din timpul lui este de cele mai multe ori justificată, cum e justificată și amărăciunea lui Lenau, de sine înțeleasă în epoca după Napoleon.

Mizeriile sociale n'au putut lăsa nepăsători două inimi atât de simțitoare ca ale acestor doi poeți. Lenau, ocupat mai mult cu sine, cu nenorocul său și cu probleme

batere. Deplin conștient de misiunea și datoria, ce-mi impune situația asta dificilă, cu permisiunea dlui preșe finte și a dlor magnați, îmi iau voie să-mi desfășor părerile asupra proiectului ce țintește modificarea legii XIV. 1898 despre veniturile preoților.

Episcopatul nostru a salutat cu bucurie știrea că guvernul iubitei noastre patrii studiază modificarea legii amintite. Ne-am bucurat că ideea modificării e porinită din principiul egalității și echității, astfel ca preoții confesiunilor recepte și recunoscute de lege să fie socotiți deopotrivă. Este cu dreptate ca ei să se împartășească de-o potrivă din ajutorul statului, precum ei lucrează de-opotrivă pentru întărirea temelțiilor statului, cultivând viața religioasă și moralitatea, providuiesc credința către tron și patrie, iubirea de-apropiat, toleranța religioasă, imputernicind astfel moralitatea și legalitatea în stat și în biserică.

Episcopatul nostru s'a bucurat căci a nădăduit că la modificarea legii se vor recunoaște serviciile credincioase, pe care preoțimea noastră, asemenea celorlalte corpuri preoțești, le aduce statului și îi va asigura un venit mai potrivit situației sale sociale, cerințelor moderne și chemării sale grele și adesea primejdioase.

Recunosc că proiectul realizează ideea egalității, ca preoții tuturor confesiunilor să se împartășească deopotrivă de congruă. Nu pot să trec însă sub tăcere plângerile ce avem față cu unele din dispozițiile proiectului.

Cea dintâi plângere ce avem este, precum noi am arătat și cu alte prilejuri, că proiectele cari ating interesele bisericii noastre se elaborează fără a se asculta părerea episcopului nostru chemat să aplece interesele bisericii noastre, al cărei reprezentant autorizat este. Mai mult chiar, unele dispoziții ale bisericii noastre au fost chiar nesocotite. Consecința acestui lucru e că proiectele de asemenea natură trezesc cele mai serioase îngrijiri și temeri din partea noastră prin textul și dispozițiile lor, dar și prin faptul adevărit nu de mult iarăși, că guvernele nu sunt plecate a primi amendamente la proiectele depuse în parlament.

Dacă s'ar asculta însă părerea domnilor episcopi înainte de prezentarea proiectelor, am putea să am izbit să convinsem pe d-nii miniștri de dreptate dorințelor noastre și am reuși să se ia în considerare organizația bisericii noastre recunoscute de stat, asigurându-se dezideratele ei. În cazul contrar se întâmplă ca la proiectul de față, că unele dispoziții ale bisericii se nesocotesc cu totul în vreme ce retribuția preoțimii altor biserici se face în conformitate cu organizația confesiunii lor.

Ca dovadă, îmi iau voie să amintesc, că biserica noastră, afară de preoți și de capelani, mai are și protopopi, iar protopopii sunt acei factori indispensabili pentru biserica noastră, fără mijlocirea cărora forurile superioare bisericești nu și-ar putea exercita nici dreptul de disciplinare și inspecțiune, și n'ar putea nici să execute ordinațiunile ministeriale. Dar cu toate că protopopii fac însemnate servicii atât bisericii cât și statului, și cu toate că legile politice bisericești le-au micșorat și lor deopotrivă venitul, proiectul acesta nici amintire nu face de ei.

Deși sper, că toate aceste rele se vor îndrepta, totuși nu pot retăcea, că pentru noi sunt deosebit de vătămătoare dispozi-

faustiane nu are, decât ici colea palide licoane de mizerie socială. (II, 4, 301, 6, 142). Cu atât mai hotărât își ridică glasul său de judecător aspru Eminescu în contra păcatelor sociale. La 17 ani zice cam banal și totuși neobicinuit pentru un om atât de tânăr :

„Dar așa ne e destinul,
Vitreg prea adeseori,
Unu-i lumea-i acordează,
Iar pe altul îl botează
Cu-a lui rouă de plânsori.“
(„Misterele nopții“.)

La 20 de ani publică junele Eminescu poezia »Junii corupți«, în care combate fără cruțare păcatele acestor »oameni morți de vii«, pe cari vrea să-i aducă la virtute, vorbindu-le de libertate și de gloria străbună. Și îl doare, că vocea-i răsună înzadar :

„Deși știu că-mea liră de-a surda o să bată
În proajma minții voastre de patimi îmbătă,
De-al patimilor dor;
În proajma minții voastre ucisă de orgie
Și putredă de spasmi și arși de betie,
Și sacă de amor.“

Cât a fost la universitate chestiunile sociale i-au dat mult de gândit. »Geniu

țiunile proiectului cu privire la dotația capelanilor. Capelanii noștri sunt tratați întocmai ca cei catolici, câtă vreme se știe, că ei sunt oameni cu familie, cari au locuință și gospodărie deosebită de-a preoților.

Foarte vătămător este § 3 al proiectului, în urma căruia e aproape peste puțină, ca biserica noastră să aibă preoți de o cultură superioară, ceea ce, bine înțeles, nu e nici în interesul bisericii și nici într'al statului. Și tocmai în ținuturile muntoase, cu comune mici și sărace, este mai mare rebuinață de preoți luminați, cari prin pregătirea lor superioară să poată munci deopotrivă în folosul statului și-al bisericii.

O mare nedreptate ni-se face prin punerea în aplicare a legii din 48. Legea aceasta s'a abrogat prin legile de mai târziu. Iar acum prin legea asta veche se abrogă legile votate în urma ei. Acesta e un precedent periculos, prin care se violează constituția.

Punerea din nou în aplicare a legii dela 1840—6 poate fi și de altfel izvorul multor nedreptăți, deoarece prin legea aceasta pe de o parte nu se spune apriat câtă știință de limbă ungurească se cere dela un preot, pe de altă parte nu se numește forul chemat să judece în astfel de cazuri.

Cu privire la disciplinarea preoților sunt de părerea, că delictele disciplinare ar trebui să se judece exclusiv de către forurile bisericești, căci biserica numai așa își poate menține autoritatea față de preoțime. Iar încât privește așanumitele crime îndreptate în contra statului, nu sunt competente să judece aici nici forurile bisericești și nici guvernul. Ele se țin de competența judecătorilor independente, ceea ce nu exclude, ca preotul, care va fi osândit pentru delicta politice, să fie tras mai pe urmă în cercetare disciplinară de către forurile superioare bisericești sau de către guvern.

Sunt nevoit să excepționez și acea dispozițiune a §-lui 5, care vrea să aplice §-ul 9 din legea 1898 XIV și în cazul, când preotul dotat dela stat nu se va supune ordinațiunilor ministeriale. Paragraful acesta este superfluu, pentrucă, o ordinațiune ministerială numai atunci este legală, când răspunde unei legi oarecare. Asta țin să o amintesc, nu pentrucă m'aș teme, că astfel de ordinațiuni sunt periculoase pentru preoții din dieceza mea — patriotismul preoților români din această dieceză nu a putut fi tras niciodată la îndoială — dar mă tem că de aici încolo fiecare guvern își va considera toate ordinațiunile sale legale, și în felul acesta se pot ivi neînțelegeri grave între biserică și stat.

După toate acestea declar că nu primesc proiectul.

STIRILE ZILEI.

— 24 Februarie v.

† Dr. Ioan Hozanu. Astăzi la orele 3 p. m. am petrecut la locașul de vecinică odihnă pe iubitul și neuitatul nostru Dr. Ioan Hozanu. Mulțimea publicului, care a asistat în capela din Groaveri la serviciul funebral, a dat o dovadă viuă despre stima și iubirea, de care s'a bucurat răposatul în mijlocul societății brașovene. Între membrii familiei sosiți din depărtare la înmormântare zărirăm pe distinși medici din Viena Dr. Marius Sturza și Dr. Lazar Po-

pastiuc apoi poeziile »Inger și demon« și mai cu seamă »Impărțat și prolețar«, »înspirată«, după cum zice d-l Scurtu, (XXVII) »de imperiul lui Napoleon III și de comuna din Paris«, sunt fructele acestor reflexiuni.

»Sfărmași monarhii! — zice Transilvăneanul în »Geniu pastiuc« (p. 16) »Nimiciți servii lor cei mai leneși, diplomații; desființați rebelul și nu chemați certele popoarelor decât înaintea Tribunalului popoarelor și atunci Cosmopolitismul cel mai fericit va încălzi pământul cu razele sale de pace și de bine.«

„Ce-i dreptatea omenească?“ — se întreabă demonul.
„E-o îngărădire contra voastră — legile nu-s pentru ei.
E ușor traiul în lege pentru dânsii — pentru cei Cari au făcut-o înșii — pot cum vor s'o tălmăcească.
Binele? Când ai pământul, e ușor ca să îi bun.
Patria? Lor dă mărirea s'a putereii aspră vargă,
Pe ei cu-aur și cu gloriei, pe noi cu greul ne'neacă.
Ah! ei sunt înșelătorii, noi — înșelații nebuni!
Ne tâmpesc spre-a crede-n orice, dar ei nu cred în
[nimic].“
Pentru pacea și mărirea lor noi sângele-l vărsăm,
Pe ei gloanțele îi cată, iară noi le căutăm.
Și la urmă? Noi gunoii — și ei aurl ce ne strică.“

(Va urma.)

poivi, nepoții decedatului crescuți și mult iubiți de el. — Au slujit preoții V. Voinea, Dr. V. Saftu, I. Prișcu și I. Meret, iar cântările funebre au fost executate în mod pătrunzător de corul mixt al bisericii Sf. Nicolae, sub conducerea d-lui prof. G. Dima. Panegiricul l'a rostit părintele Dr. V. Saftu. A vorbit frumos și mișcător. Ne-a arătat cine a fost Dr. I. Hozanu și a scos în relief calitățile superioare ale răposatului ca medic cu renume universal, ca om de inimă, ca părinte de familie și înainte de toate ca Român adevărat, credincios bisericii și neamului său până la ultima răsuflare.

Din biserică l'am petrecut apoi la mormântul familiar, care se află în vecinătatea mormântului bardului redeşteptărei Andrei Mureșianu, iar după rostirea rugăciunilor de deslegare de către preoții celebranți sicriul a fost lăsat în mormânt.

Odihnească în pace și în veci amintirea lui!

Fundațiunea »Dr. Ioan Hozanu«. Pentru masa studenților români din Brașov a testat fericitul Dr. Ioan Hozanu suma de 1000 cor. La dorința erizilor această sumă va forma baza unei fundațiuni cu numele »Dr. Ioan Hozanu«. — Un monument în adevăr neperitor! Odihnească în pace nobilul donator, căci numele său va fi în veci binecuvântat.

Direcțiunea școalelor medii gr. or. române din Brașov.

† **Stefan Havasi.** Din Cluj primim următoarea tristă telegramă: Bunul și generosul Român, *Stefan Havasi*, cavaler al ordinului Sfântului Silvestru, care a dăruit bisericii române unite din Cluj 100,000 coroane, a răposat azi la 11 oare înainte de amiază. Moartea lui Havasi a produs mare întristare între toți amicii și cunoscuții săi. Odihnească în pace și binecuvântată să-i fie memoria!

Stareț al mănăstirii Sinaia, în locul regretatului arhimandrit Nifon, mort la Tiberiada pe când călătoria spre Ierusalim, a fost ales cu unanimitate de voturi arhimandrit *Dionisie R. Simionescu*, starețul mănăstirii Predeal. În numărul viitor popular vom da câteva date biografice despre noul stareț, a cărui instalare se va face a treia zi de Paști.

Comitetul central al Ligei culturale în ultima sa ședință a votat bugetul pe exercițiul 1909, care se prezintă cu 19.163 lei la venituri; a hotărât să se exprime mulțumiri d-lui D. C. Iarca prefect de Teleorman pentru interesul deosebit ce arată Ligei Culturale; a votat regulamentul de administrație și a însărcinat pe d-l președinte Sava Șomănescu să alcătuiască un comitet de propagandă.

Statutele »Uniunii latine«. Știm că deputații români bucovineni din parlamentul din Viena au format împreună cu deputații italieni »Uniunea latină« ca club aparte parlamentar. Aceasta *Uniune* are de scop ajutorul reciproc al deputaților italieni și români fără de a opri alianța lor cu alte grupuri din cameră. Zilele acestea s'au votat statutele Uniunii latine, cari sunt următoarele: 1) Deputații italieni și români formează o uniune parlamentară, numită *Uniunea latină*. 2) Membrii uniunii își vor da reciproc sprijin în ce privește activitatea lor parlamentară. 3) Comitetul executiv al *Uniunii latine* se compune dintr'un președinte și doi vicepreședinți, aleși cu majoritatea voturilor membrilor Uniunii. 4) *Uniunea latină* va discuta toate chestiunile ivite în decursul sesiunii parlamentare. În acest scop membrii se vor întruni în fie-care Marți. 5) Scopul acestor discuțiuni va fi de a proceda de comun acord cu ocazia votării diferitelor legi, de a lucra în interesul popoarelor reprezentate în Uniunea latină. 6) Votările în Uniune se vor face după Curii. Hotărârile vor fi obligatorii pentru toți membrii numai atunci, când vor fi luate cu majoritatea fie-cărui grup. 7) *Uniunea latină* va căuta să intre în legături și cu alte grupuri puternice din cameră, spre a câștiga sprijinul lor și spre a putea apăra drepturile minorităților.

Logodnă. D-l Ilie *Milca* mecanic și d-soara *Cornelia Nicoară*, logodiți! Coveș, Cincu-mare.

Reuniunea de femei din Basna intermeiată în anul 1906 pe timp nedeterminat și-a ținut adunarea generală în 4 a l. c. 1909. Adunarea a fost condusă de prezidenta, d-na *Cornelia Hașigian*. Unanim a hotărât adunarea continuarea Reuniunii și pe viitor, văzând ce progres mare au făcut în puținii ani vre-o 30 femei, contribuind fie-care cu un ou la săptămână. Reuniunea are de scop înfrumșetarea bisericii, și dispune până acum de aproape

500 cor. Lucrul cel dintâu al reuniunii este: facerea unui *iconostas*, când se va ajunge la suma recerută. — »Lerus«.

Bugetul orașului București. Consiliul comunal al capitalei, ținut Joi seara, a aprobat bugetul comunei, prezentat de d-l primar Vintilă Brătianu, pe exercițiul financiar 1909-1910. Bugetul se soldează la 14.127.880 lei, adică cu o augmențare de numai 9000 lei față cu bugetul în curs. Iată, în resumat, cari sunt principalele capitole ale noului buget. *Venituri ordinare:* impozitele directe 3.113.000 lei; fondul comunal 6.566.000 lei; taxe comunale 2361000 lei; venituri speciale 835.000 lei și subvenții 282.000 lei. *Venituri extraordinare:* fondurile disponibile din exercițiile trecute 631.000 lei, legate și donațiuni 75.000 lei și diferite 18.000 lei. — Care va să zică un total de 47.127.180 lei venituri. — *Cheltuieli:* Datoria publică a comunei 6.247.009 lei; serviciul tehnic 3.921.000 lei; administrația generală 2.163.000 lei; serviciul financiar 571.000 lei; lucrări extraordinare 255.000 lei și credite 155.000 lei. — Adecă un total de 14.127.180 lei la cheltuieli.

Celebru actor al curții imperiale vieneze, Sonnenthal, a încetat din viață în Praga în urma unei apoplexii.

Banchet la legatiunea austro-ungară. Principele Schönburg-Hartenstein, ministrul Austro-Ungariei la București și principesa de Schönburg-Hartenstein au oferit — Vineri, la legatiunea Austro-Ungariei, — un dejun în onoarea comisiunilor române și austro-ungare pentru convenția comercială. Au asistat la acest banchet aproape toți miniștrii români, Em. Porumbaru, fost ministru, președintele comisiunii mixte, membrii comisiunilor austro-ungare și române cum și personalul legatiunii austro-ungare.

O nouă universitate feministă. În Kiev s'a inaugurat o universitate nouă, ce poartă numele »Universitatea sfintei Olga«. Numărul studenților evreice a fost redus, din însăși inițiativa Țarului, la 10 la sută din numărul total al studenților de celelalte religii.

Un furt comis la banca imperială rusă. La banca imperială rusă din Petersburg s'au tipărit zilele trecute bilete și alte valori de stat, de o sumă ce nu se cunoaște în public. Deși imprimeria băncii era supraveghiată de militari, totuși au dispărut pachete de bilete de bancă în valoare de 300.000 de franci. Hoții, cari s'au lăsat prin coperișul casei, au mai furat și alte valori de stat de o sumă ce nu se poate preciza încă.

Deputații italieni în contra hainei preoțești. Din Roma se anunță că deputații radicali au provocat pe deputatul Buri ca să-și depună haina preoțească când intră la Cameră. Acesta a refuzat energie. Se zice că deputații radicali l'au amenințat, că-l vor esclude din partid, dacă se va mai prezenta odată între ei cu haina preoțească.

Numire de senatori și miniștri italieni. Printr'un decret regal, regele Victor Emanuel a numit astăzi 44 senatori, dintre care D'Avarna, ambasadorul Italiei la Viena și celebrul pictor Michetti. Printr'un alt decret regele a primit demisiile d-lor Casana, ministrul de războiu și Bertelli, subsecretarul de stat la ministerul poștelor și telegrafelor, numind pe generalul Spingardi, ministru de războiu și pe deputatul Teofilo Rossi, subsecretar de stat la ministerul poștelor și telegrafelor.

Descoperirea a două planete noi. Directorul observatorului din Paris, Gaiilot, dă de știre că a descoperit două planete mari dincolo de Neptun. Le-ar fi aflat nu cu ocheanul, ci prin socoteli, plecând dela turburările ce suferă Neptun în mișcările sale. Una din ele ar fi la depărtare de Soare de 45 de ori mai mare ca a Pământului, iar cealaltă de 60 de ori.

Un eveniment muzical. Cetim în »Rostocker Zeitung« o dare de seamă plină de elogii despre poemul simfonic »Marsyas« al maestrului Castaldi. Poemul a reputat un mare succes și criticii sunt unanimi în a recunoaște genialitatea cu care e scris. Intr'una din aceste dări de seamă maestrul Castaldi e comparat cu Richard Strauss și Reger, cei doi corifei ai muzicii moderne germane. »Viitorul« din București comunică că în curând vor avea ocazia amatorii de muzică din capitală, de a asculta pe »Marsyas«, precum și alte compoziții ale d-lui Castaldi, în un concert simfonic care se va da în cursul lunii Aprilie cu orchestra ministerului de instrucție.

Ședința publică a tinerimei rom. dela școalele d'n Brașov.

Ședința publică a societăților studenților noștri dela școalele secundare și comerciale, aranjată Duminecă în sala festivă a gimnaziului, ne-a dat o frumoasă dovadă despre activitatea rodnică ce se desvolată în sinul acestei societăți.

D-l prof. Dr. *Alexandru Bogdan* a deschis ședința printr'un frumos și substanțial discurs, vorbind despre adevăr. Discursul d-lui Dr. Bogdan, primit cu vii aplauze. Il vom publica în numărul de Paști. Studenții *P. Boier* (cl. VIII gimn.) și *L. Conciatu* (cl. III. com.) ne-au cetit două disertațiuni, primul despre »Mama în literatura populară«, al doilea despre »Liberitatea individuală și economică în producțiune«. Ambele disertațiuni ne-au dat dovadă de seriozitatea muncii autorilor și de cuștiințele lor frumoase câștigate în decursul anilor de școală. Studenții *D. Nistor* (cl. VIII gimn.) și *R. Cosma* (cl. I. com.) au declamat cu sentiment și cu pricepere, primul puternica poezie a lui Coșbuc »Pașa Hassan«, iar al doilea două anecdote de Speranță. Studentul *A. Costamagna* (cl. II. com.) a executat frumos la vioară piesa »Resignation« de Ch. Dancla, fiind acompaniat la pian de d-l prof. G. Dima.

Punctele cele mai aplaudate ale ședinței publice au fost însă corurile mixte, de bărbați și de copii, executate cu adevărată măiestrie sub dirigența d-lui profesor G. Dima. Din »Cantata« d-lui prof. G. Dima s'au executat cu acompaniament de pian (d-na Maria G. Dima), punctele 1, 2, 3 și 6. A surprins plăcut solistul *Em. Grădinar*, (cl. VII. gimn.), care dispune de o simpatică și destul de puternică voce de tenor. Executarea Cantatei a lăsat în sufletele numărului auditor o adâncă impresiune. Două compoziții nouă ale maestrului Dima pentru voci de copii »Cântecul iezilor« și »Cântecul melcilor« au produs o adevărată furtună de aplauze în sală și au trebuit repetate. Ambele compoziții sunt de o frumșeță rară și ne-au dat o nouă dovadă de puterea creatoare a maestrului Dima. Corul mixt »Ingerelul«, de asemenea o compoziție mai nouă a dlui Dima, este o creațiune puternică armonioasă, care te pătrunde până în adâncul sufletului. Interpretarea rugăciunii a fost admirabilă. De încheiere corul studenților a cântat cu putere și însuflețire juvenilă frumoasele compoziții »Faurul« de F. Lachner și »Imnul Unirii« de regretatul C. Porumbescu.

Publicul numărös, care a asistat la această frumoasă ședință publică și a contribuit cu obolul său moral și material pentru instituțiunea mesei studenților și în favoarea fondurilor societăților de lectură, a dus cu sine cele mai plăcute impresii.

Espoziția de lucruri de mână în B.-Huedin

În mijlocul luptelor grele ale vieții noastre sociale, culturale și economice, când pedecile neînvingibile le întâmpinăm la tot pasul de desvoltare firească spre bine a poporului nostru obidit, află de bine a nu trece cu vederea un moment de recreare a tuturor acelor suflete, cari simt greul vieții noastre naționale și cari au lipsă de fructul binefăcător și întăritor de puteri al acestei recreeri.

Întâmplător trecui prin orașul B.-Huedin dela poalele munților apuseni, care cu situația sa geografică favorabilă formează un marcant centru, ocupat din bună vreme — durere de străini. Interesându-mă mai de aproape, află că sub scutul cu deosebire al băncii »Vlădeasa«, s'a format o colonie de Români inteligenți și țărâtime colonizată de prin satelii din apropiere, vre-o 250—1300 suflete, află că se pregătește edificarea unei maiestose biserici române, află că de 10—12 ani acești fi ai neamului nostru au urmat cu cea mai mare energie și stăruință scopul de a-și intrupa acest fapt fericit.

Și în cazul de față ese la iveală, că neamul nostru a fost aplicat a jertfi mai mult pentru biserică, căci sub aripile ei și-a păstrat și-și va păstra în viitor toate însușirile sale de națiune etnică neperitoare.

Sub aripile noastre naționale, unde spiritul dușmănesc încă nu s'a putut încuibă, vedem și o mică colonie română din Huedin afirmându-se în felul cel mai demn.

În toamna anului trecut s'au lansat niște apeluri la Româncele alese de pretutindeni pentru colectarea de obiecte de industrie casnică, cari după-ce se vor constitui într'o expoziție, vor fi sortite în favoarea bisericii din B.-Huedin.

Rezultatul a fost peste așteptare,

căci s'au colectat aproape 600 bucăți de țesături, tablouri, cusături ș. a. toate de frumșeța tradițională a industriei noastre de casă și care chiar acum, începând de azi formează impozanta expoziție mândră a bravului comitet format din colonia română inteligentă din loc și câteva dame din jur.

Recunoscând puținele progrese reale ce se fac la noi cu deosebire în părțile noastre, trebuie să privim acest act ca un moment de mare importanță culturală al nostru, căci zărilor unei dimineți senine străbat, ca să alunge pentru totdeauna întunerecul secular din aceste ținuturi, unde urmele timpurilor triste a iobăgiei sunt evidente și acum, să-l alunge acum când suntem mai tare espuși decât ori când la perirea instituțiilor noastre bisericesti și școlare etc.

Expozițiile au mare menire în genere, căci influențază în modul cel mai binefăcător gustul, trezesc și netezesc nobilele sentimente, iar ce e mai mult dau imbold puternic ambiției de popor cu aspirații îndreptățite.

Dacă astfel de manifestațiuni vrednice de urmat sunt auguri pentru un viitor de aur al nostru, să nu pierdem ocaziunea de a ne arăta și viul nostru interes pentru așa ceva, să ne impunem ca o sfântă datorie a cerceta aceasta expoziție și a-i da tot sprijinul moral și material ce cu drept cuvânt îl reclamă.

Atrag atențiunea cu deosebire a celor interesați mai de aproape și a celor din ținutul Huedinului.

Expoziția e deschisă în toată ziua până în 17 Aprilie n. când la 2 oare p. m. obiectele se vor sortii.

B.-Huedin, 4 Aprilie 1909.

Costin.

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 6 Aprilie. »Nr. Fr. Presse« află din izvor competent, că pentru moment nu poate fi încă vorba de concedierea rezerviștilor concentrați în Bosnia, până când Serbia și Muni tenegrul nu vor proceda în mod conștiințios la dezarmarea lor.

Londra, 6 Aprilie. Guvernul englez a răspuns la nota Austriei relativ la recunoașterea anexiunii Bosniei. Anglia recunoaște anexiunea sub condițiune ca chestiunea eliminării articolului 29 al tratatului de Berlin să se tranșeze. Din răspunsul Angliei se vede, însă, că ea recunoaște anexarea de pe acum, fără ca acea condițiune să fi fost indeplinită.

Fiume, 6 Aprilie. De două zile suflă puternic vântul Bora. Corăbiile sunt în mare primejdie. Temperatura a scăzut mult. Munții din împrejurimi sunt acoperiți cu zăpadă.

Domnii abonați ai fôiei noastre, cari nu și-au reînnoit încă abonamentul sunt rugați a-l reînnoi cât mai curând ca să nu li se întrerupă regulata expedare a diarului.

Administrațiunea
»Gazetei Transilvaniei«.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Redactor responsabil: Victor Branicea

Pentru combaterea Anemiei folosiți Emulsiunea lui Scott, care care înmulțește sângele, și curând să formează carne solidă și sănătoasă.

Emulsiunea Scott

are efect și la tineri și la bătrâni.

Intrămarea iute vă va surprinde și mulțumi, convingându-vă, cum a convins pe mulți alți în decursul celor 32 ani trecuți (2)

Veritabilă numai cu maroa — pescarul — ca semn de garanție a procedurii lui Scott.

Prețul unei sticle originale 2 coroane 50 bani. Și vară se poate folosi cu efect foarte bun. Se capătă în toate farmaciile.

Numai pentru scurt timp!

Nimeni să nu piardă ocazia rară a se prevedea acuma cu haine gata pentru copii de orice etate și bărbați, precum și cu stoffe de costume, cele mai moderne și mai nouă, fiindcă vindem cu prețuri foarte scăzute cât va conținea depositul.

(561,4-5.)

Depner, Roth & Westemean,
Brașov, Strada Vămiei Nr. 1-3. (Vis-à-vis de Cafeneaua „Drexler“).

Dela librăria „GAZETEI“ Brașov se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înscrise este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

„Opere complete“ de N. Nicolescu, C. Stamati și V. Carlova la oalta intro singură Broșură. Prețuri 1 cor. 50 plus porto 10 bani.

Din opere complete a lui Ioan Creangă a apărut ediția a doua. Prețuri 1 cor. 50 plus 20 b. porto.

O. Goga „Poesie“ din editura „Mi nerva“ premiate de Academie și costă numai 1 cor. plus 10 bani porto.

Nestor Urechia: „In Bucegi“ (Narațiune) Formate octav mare pagini 285 prețuri 1 cor. 50 plus 20 porto.

„Popasuri vânătoarești“ de Ion Bărbănteanu pe 205 pagini formatul octav mare prețuri cor. 1.50 bani plus 20 bani porto.

M. Sadoveanu. Amintirile căprului Gheorghita. Pagini 280. Prețuri Lei 2.

Ludovic Dauș: „Doamna Olteac (Mama lui Stefan cel mare) poem dramatic in versuri. Musica de d-l D. G. Chiriak. Piesa aceasta s'a jucat pentru prima oară pe scena Teatrului național din București in seara de 19 Noembrie 1904 la reprezentăția de gală dată cu ocazia jubileului de 400 ani dela moartea lui Stefan cel mare. Poemul e scris pe 62 pagini. Costă 1 coroană plus 10 bani porto.

D. C. Moruzi: „Rușii și Români“ c'o prefață de N. Iorga. Prețuri cor. 1.50.

„Călăuza stațiilor balneare“ de Aurel Scurtu. Prețuri 1 cor. 50 fil. plus 20 bani porto.

N. Iorga: „Negotul și meșteșugurile in trecutul românesc“. Prețuri cor. 2.50.

„Doamne ajută-ne“. Schițe din popor de Romulus Cioclec, à 2 coroane plus 10 bani porto.

Al. I. Odobescu opere complete. Vol. I. Pagini 360. Prețuri Lei 1.50.

Sandu Aldea „Cărticea plugarului“ — 50 bani plus 10 bani porto.

„Două neamuri“ de Sandu Aldea cu cuprinsu următor: Un arăduș, Desparțire, La țară, A casa, Tinerețe, Nepotul lui Mihals, Serii de iarnă, Invrăjbiții. O afacere. La oaste, Alte înveiele, Singură, Seceta Pierzanie, Ogorul strămoșesc. Prețuri 1 cor. 50 plus 20 bani porto.

— Romanul „Robia Banului“ de Sofia Nadejde a apărut in o nouă ediție și se află la tipografia și librăria A. Mureșianu in pret de 2 Lei plus 30 bani porto.

„Geloșii“, comedie într'un act, după germană, de Moșul. Brașov. Tipografia A. Mureșianu 1905. O piesă foarte potrivită pentru diletanții noștri dela sate și orașe (pentru 3 domni și 2 dame). Prețuri 40 fileri franco.

SĂNĂTATEA
este cea mai scumpă binefacere pentru Dame, se poate conserva și cultiva folosind
CORSET GRADEFRONT
care este comod și modern.
se capătă după măsură sau gata numai in
MAGAZINUL
Mme B. GOLDSTEIN,
Confecționare de corsete specialitate
BRAȘOV, Strada Vămiei Nr. 21.

Contra tusei, răgușelei și catarului are efect mai bun
Bomboane Pemetete ale lui RETHY
a se observă, ca la cumpărare să se ceară expres **Bomboane Réthy**, deoarece sunt multe imitații rele
1 Carton 60 bani.
Să cumpărăm numai
RÉTHY Pemetete bombóne!

Mașine de cusut
ORIGINALE SINGER
SINGER Co.
mașine de cusut. Soc. pe acții, Brașov, Strada Porții nr. 23. A se observa marca fabricii înreg străță.

Vânzare totală
concesionată din partea autorității.
Intreg depositul de haine bărbătești, de copii, băieți precum și Confecțiuni de dame se vând cu prețuri foarte scăzute, din cauza desfăcerei negotului. Brașov, Strada Porții Nr. 11, (vis-à-vis de firma I. Săbădeanu). (542,11--10.)

Săpunul Cerb a lui Schicht
este cel mai bun

La vânt de vară inflorită
Pe livade înalbită,
Stă acum frumos în serin
Ca fală sexului fementă.

Fie-care mamă bună
sfătuește pe fiică-sa, când o înzestrea-ză cu albituri, să nu le spele cu săpun obicnuit și ieftin, ci numai cu săpunul Cerb al lui Schicht. Albiturile fine de in, damast, flanelă și alte rufării albe colorate fine și groase se conservă ca nouă. Folosind săpunul Cerb a lui Schicht pentru curățirea albiturilor, se economisește osteneală, lucru și bani.
Garantie pentru curățirea K 30,000.
Georg Schicht, societate pe acții, Aussig a E.

Ne mai pomenit de ieftin!
Din cauza desfăcerei prăvăliei de încălțăminte **vând cu prețuri de tot ieftine**, atrăgând atențiunea Onor. Public, că numai până la expirarea contractului 29 Sept. a. c. poate profita de această ocaziune rară.
Stelagele prăvăliei și aranjamentul de Nikel din Auslag încă sunt de vânzare.
Ioan D. Avrigeanu,
magazin de încălțăminte,
Brașov, Strada Porții Nr. 8.
(556,6--10.)

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fileri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.

În fie-care zi se află: Krenwürstel proaspeți. — Șuncă excelentă. — Costițe de porc, fierte și nefierte — Cele mai fine cărnuri afumate,
la
KAMNER & JIRKOFISKY,
fabricanți de cărnățarie, Brașov, Têrgul Inului No. 2.
Spedițiuni cu poșta in fie-care zi.
Tipografia A. Mureșianu, Brașov.